

На думку автора, необхідно деталізувати доходи від здійснення страхової діяльності, які також відображаються на субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт та послуг» у розрізі напрямів отримання доходів. Тому вважаємо необхідним запропонувати рахунок другого порядку 7031 «Дохід від реалізації страхових послуг» і в його розрізі відкрити рахунки третього порядку, а саме: 70311 «Зароблені страхові платежі»; 70312 «Частки страхових сум та страхових відшкодувань, сплачені перестраховиками»; 70313 «Дохід від зміни резерву незароблених премій»; 70314 «Повернені суми з резерву збитків»; 70315 «Повернені суми з централізованих страхових резервних фондів»; 70316 «Комісійна винагорода за операціями співстрахування»; 70317 «Комісійна винагорода за операціями перестрахування».

Запропонована методика дозволить відокреmlювати облік виручки від реалізації — зароблених страхових премій за договорами страхування, співстрахування і перестрахування та інших доходів від страхової діяльності.

Оскільки перелічені субрахунки є рекомендованими, то відповідно виникає необхідність внесення доповнень в Інструкцію по застосуванню Плану рахунків, пов'язаних із їхньою характеристикою.

Отже, за результатами дослідження запропоновано напрями з удосконалення методики обліку доходів у страхових компаніях, а саме: облік доходів рекомендовано здійснювати методом нарахування, розроблено аналітичні рахунки до субрахунку 7031 «Дохід від реалізації страхових послуг».

УДК 657

Бондар М. І.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри
обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Протягом багатьох століть історія ставить і продовжує ставити різні виклики перед бухгалтерським обліком. Палій В. Ф. зазначає, що вже вичерпані традиційні підходи до визначення бухгалтерського обліку, напрямів його розвитку і можливості роз-

витку теорії і методології бухгалтерського обліку в нових соціально-економічних умовах. Проте необхідно відзначити, що визначені об'єкти бухгалтерського обліку підлягають безперервній зміні у їх змісті, структурі, порядку застосування в бухгалтерському обліку. Не зважаючи на те, що Державним класифікатором видів економічної діяльності (КВЕД ДК 009:2010, затвердженим наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457) уже визначено діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту та консультування з питань оподаткування, бухгалтерський облік має пряме відношення до віддзеркалення всіх видів діяльності. Все це переконливо доводить, що будь-які новації в запровадженні активів, застосування інноваційних технологій в економічній діяльності обґрунтовує потребу в адаптації обліку до цих процесів та розвитку його теорії, методології і організації. Існують також серйозні проблеми у порядку визначення вартісної оцінки активів та їх переоцінки, навіть із застосуванням професійних оцінників.

Розширення спектру та видів економічної діяльності, посилення ролі економічної інформації в управлінні обґрунтовує істотне підвищення ролі професійного судження в обліковій діяльності.

Головна проблема, що обумовлює потребу в зміні відношення до функцій бухгалтерського обліку і методики формування звітності в системі управління, це глобальні проблеми, з якими стикається сучасна цивілізація. А саме: обмеженість ресурсів (землі, води, корисних копалин і т.д.), забезпечення можливостей їх збереження та можливостей відтворення. Суспільство вимагає розширення спектра інформації, що включається в фінансову звітність.

Система бухгалтерського обліку була і залишається найважливішим елементом інфраструктури ринкової економіки, що надає інформацію, необхідну для прийняття ефективних інвестиційних рішень. Бухгалтерський облік є засобом формування інформації та її комунікації між всіма зацікавленими користувачам обліку, управлінської та фінансової звітності.

Розвиток суспільства обумовлює необхідність застосування еkleктики в застосуванні теорії та методології бухгалтерського обліку для формування облікової політики підприємства. Тому впровадження в систему бухгалтерського обліку параметрів, які б визначали домінування методів на основі нормативної теорії бухгалтерського обліку є вже пройденим етапом. Проте не можна обмежувати облік емпіризмом або ж формувати принципи бухгал-

терського обліку на основі позитивної теорії. Бухгалтерський облік своїми методами не повинен впливати на господарську діяльність підприємства, а лише максимально наближувати до реальності інформацію про фактичні і очікувані результати діяльності.

Удосконалення формування облікової інформації, поширення її змісту та покращення якості потребує інтегрування в систему бухгалтерського обліку необлікової інформації, насамперед це результатів маркетингових досліджень, фінансового менеджменту. Це обґрунтовує необхідність розширення в застосуванні методів формування економічної інформації. Визначаючи значимість фінансового обліку, стає очевидно, що система управлінського обліку має розширювати зміст вихідної інформації та визначати її як складову в формуванні інтегрованої звітності. Така звітність має бути розширена показниками аналізу та оцінки натуральних показників ефективності використання матеріальних і трудових ресурсів, методів калькулювання продукції, норм витрати, наявність перевитрат, інформацію про використання енергоносіїв, інформування користувачів звітності про рівень соціальної відповідальності її власників і керівників, наявність інформації, що може призвести до погіршення фінансового стану, оцінка ризиків тощо.

Оцінюючи розвиток бухгалтерського обліку на теренах України, навіть після впровадження основ МСФЗ у формі П(С)БО (з 2000 року) слід визнати пагубний вплив податкового законодавства в розвиток вітчизняної системи бухгалтерського обліку. Неприпустимим є регулювання податковим законодавством порядку відображення в обліку існуючих економічних процесів. Застосування такого підходу призвело до суттєвих викривлень у структурі звіту про фінансовий стан підприємства, це пояснюється тривалим впливом на нарахування амортизації, обмеженням термінів експлуатації об'єктів, вартості ремонтних робіт, порядку визначення собівартості продукції, товарів, робіт і послуг, а також фінансових результатів. Досить неоднозначний висновок можна зробити щодо доцільності впровадження в систему бухгалтерського обліку тимчасових податкових різниць (МСБО 12 «Податки на прибуток», П(С)БО 17 «Податок на прибуток»), особливо в тому контексті, як це нині передбачено Податковим кодексом України та застосування першої події для обліку ПДВ. Для вирішення проблемних моментів визнання доходів і витрат в окремих випадках можна дозволити застосовувати касовий метод визнання доходів підприємства. Розглядаючи сутність ПДВ, то слід визнати, що цим податком згідно Податкового кодексу України до-

датково обкладається вся заробітна плата працівників, нарахований єдиний соціальний внесок та інші витрати, які не були об'єктом оподаткування ПДВ. Ніякого прямого зв'язку ПДВ зі створеною доданою вартістю підприємства немає.

Наведені особливості стану та розвитку бухгалтерського обліку мають базуватися на його зрозумілості, простоті та доречності. Необхідно переосмислити роль бухгалтера і сутність його роботи. Облік повинен має бути переорієнтований з інтересів фіскальних органів на інтереси власників і потенційних інвесторів, спрямований на управлінські рішення, які можуть покращити ефективність діяльності підприємства та рівень соціальної захищеності працівників. Для цього доцільно спростити податкову звітність і переорієнтувати бухгалтерські служби на аналітичність інформації щодо ключових показників діяльності підприємства.

УДК 657.6

Бычкова С. М.,

д.э.н., профессор, зав. кафедрой
«Экономический анализ и финансы в АПК»,
ФГБОУ ВПО «Санкт-Петербургский
государственный аграрный университет»,

Итыгилова Е. Ю.,

к.э.н., ст. преп. кафедры
«Бухгалтерский учет, анализ и аудит»,
ФГБОУ ВПО «Восточно-Сибирский
государственный университет технологий
и управления»

ОЦЕНКА КАЧЕСТВА БУХГАЛТЕРСКОЙ ФИНАНСОВОЙ ИНФОРМАЦИИ В ИНТЕРЕСАХ ЕЕ НАДЛЕЖАЩИХ ПОЛЬЗОВАТЕЛЕЙ

Примем за исходное положение о том, что назначение бухгалтерской финансовой отчетности экономического субъекта определяется ее надлежащими пользователями, и которые в силу этого могут оказывать значительное влияние на ее качество.

Категория полезности бухгалтерской финансовой информации характеризуется возможностью ее использования, необходимостью и пригодностью для надлежащих пользователей бухгалтерской финансовой отчетности. В зависимости от восприятия